

SIJOITUSPALVELUTUTKINNON (APV1) OSAAMISVAATIMUKSET

Tutkinnon perusteet, rakenne ja vaatimukset

VOIMASSA 1.7.2019 - 31.12.2019

Sisällysluettelo

TUTKINTOJEN PERUSTEET	2
Finanssiala ry:n sijoituspalvelututkinnon tavoitteet.....	2
Kenelle tutkinto on tarkoitettu	3
Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet	3
SIJOITUSPALVELUTUTKINNON RAKENNE	4
OSAAMISVAATIMUKSET	5
1 Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio.....	5
1.1 Tavoitteet.....	5
1.2 Oppimateriaali	5
1.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain.....	5
2 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen	7
2.1 Tavoitteet.....	7
2.2 Oppimateriaali	7
2.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain.....	8
3 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet	9
3.1 Tavoitteet.....	9
3.2 Oppimateriaali	9
3.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain.....	10
4 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet	11
4.1 Tavoitteet.....	11
4.2 Oppimateriaali	11
4.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain.....	11
LIITE 1 VINKKEJÄ OPPIMATERIAALIN HANKKIMISEEN.....	12
LIITE 2 SIJOITUSPALVELUTUTKINTO APV1 KIRJA- JA MONISTELUETTELO.....	13

APV-TUTKINNOT

Jo yli 15 000 sijoitusalan ammattilaista on suorittanut APV-tutkinnon. Sijoitusneuvojan tutkinnosta ja Sijoituspalvelututkinnosta on muodostunut alan ammatillisen osaamisen mitta. Se on kiinteä osa alan yhteistä itsesääätelyä. Sijoituspalvelututkinto (APV1) on Finanssiala ry:n (FA) auktorisoima tutkinto.

Sijoituspalvelututkinto (APV1) on vastavuoroisesti tunnustettu Ruotsissa ja vastaavat osaamisvaatimuksiltaan Swedsec Licens –tutkintoa.

Alan kilpailun ja sääntelyn seurauksena kouluttautuminen on lisääntynyt viime vuosien aikana. Erityisesti osaamisen näyttäminen on tärkeää haettaessa lainsäädännön edellyttämää sijoitusneuvonnan toimilupaa.

Sijoittamisen perusteista on tulossa osa kansalaisen yleissivistystä. Siksi suosittelemme lämpimästi tutkintoja paitsi alalla jo toimiville ja sille pyrkiville, myös kaikille sijoittamisesta ja rahamarkkinoiden toiminnasta kiinnostuneille henkilöille.

TUTKINTOJEN PERUSTEET

Finanssiala ry:n sijoituspalvelututkinnon tavoitteet

Sijoituspalvelualan sääntely asettaa vaatimuksia finanssialan yritysten asiakkaille rahoitusvälineistä, strukturoiduista talletuksista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavan ja niitä myyvän henkilöstön tietämyksen ja pätevyyden arvioinnille.

Finanssialan yritysten tulee varmistaa, että yrityksen tarjoamista sijoitustuotteista, sijoituspalveluista tai oheispalveluista tietoja antavalla ja sijoitusneuvontaa tarjoavalla henkilöstöllä on tarvittava tietämys ja pätevyys, jotta he

- ymmärtävät yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit ja ominaisuudet, kuten kaikki yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä. Erityistä huolellisuutta on noudatettava silloin, kun annetaan neuvoja monimutkaisemmista tuotteista (osiot 2, 3 ja 4)
- ymmärtävät tarjotuista tai suositelluista sijoitustuotteista asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvon ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut (osio 2)
- täyttävät yrityksille asetetut velvoitteet, jotka koskevat soveltuvuusvaatimuksia (osio 3)
- arvioituaan asiakkaalta saadut tiedot ja otettuaan huomioon muutokset, joita on voinut tapahtua tietojen keräämisen jälkeen, ymmärtävät, miltä osin yrityksen tarjoama sijoitustuote ei ehkä ole asiakkaalle soveltuva (osio 2 ja 3)
- ymmärtävät, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osiot 1 ja 2)
- ymmärtävät talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille (osiot 1 ja 2)
- ymmärtävät eron tuottohistorian ja tulevaisuutta koskevien tuottoskenaarioiden välillä sekä ennusteiden rajoitteet (osio 2)
- ymmärtävät markkinoiden väärinkäyttöön ja rahanpesuun liittyvät näkökohdat (osio 3)

- voivat arvioida tietoja, kuten avaintietoesitteitä, esitteitä, tilinpäätöksiä tai taloudellisia tietoja, jotka liittyvät asiakkaille tarjottujen tai suositeltujen tyyppisiin sijoitustuotteisiin (osiot 1 ja 2)
- ymmärtävät erityisiä markkinarakenteita, jotka koskevat asiakkaille tarjottuja tai suositeltuja sijoitustuotteita, sekä näiden sijoitustuotteiden kauppapaikat ja mahdollisten jälkimarkkinoiden olemassaolon (osiot 1, 2 ja 3)
- hallitsevat perustietämyksen niiden sijoitustuotteiden arvostusperiaatteista, joista tietoja annetaan (osio 2)
- ymmärtävät salkunhoitoon liittyvät perusperiaatteet, kuten hajauttamisen seuraukset yksittäisten sijoitusvaihtoehtojen osalta (osio 2).

Sijoituspalvelu- ja sijoitusneuvojan tutkinnon suorittaminen tarjoaa sääntelyn mukaisen tarkoituksenmukaisen arvioinnin henkilöstön tietämyksestä ja pätevytydestä.

Finanssiala ry suosittelee, että sijoituspalveluja tarjoavien yritysten henkilöstöstä kaikki sijoituspalvelutehtävissä toimivat suorittavat sijoituspalvelututkinnon. Tutkinto on osa Finanssiala ry:n ja finanssialan itsesääntelyä, jolla pyritään ylläpitämään ja kehittämään alan arvostusta sekä sijoituspalveluyritysten henkilökunnan korkeaa osaamisen tasoa. Finanssiala ry on antanut suosituksen sijoituspalvelututkinnon suorittamisesta.

Sijoituspalvelututkinto on vaatimuksiltaan monipuolinen ja kattaa perusteet keskeisiltä sijoituspalvelutehtävissä tarvittavilta osaamisalueilta. Tutkinnon vaatimukset on jaettu neljään aihealueeseen, joista ensimmäinen perehdyttää suorittajan markkinoiden, kansantalouden ja taloudellisen informaation kokonaisuuteen. Seuraava osio käsittelee erilaisia sijoitustuotteita ja sijoittamista. Kaksi viimeistä osiota kattavat sijoituspalvelujen tarjoajia koskevat menettelytapasäännöt sekä verotuksen ja perhe- ja perintöoikeuden perusteet sijoitustoiminnan näkökulmasta.

Kenelle tutkinto on tarkoitettu

Tutkinto on suunnattu kaikille sijoituspalveluyrityksissä, pankeissa ja vakuutusyhtiöissä sijoituspalvelujen asiakaspalvelutehtävissä toimiville henkilöille sekä kaikille muillekin, jotka haluavat saada yleiskuvan arvopaperimarkkinoiden toiminnasta, palveluista ja tuotteista.

Tutkinnon suorittaminen ja tentin arvioimisen yleiset perusteet

Tutkinto suoritetaan kokeena, jonka järjestämisestä vastaa APV-sijoitustutkinnot Oy. Finanssiala ry ja tutkinnon opintovaatimuksista vastaava APV-sijoitustutkinnot Oy eivät järjestä tutkintoihin valmentavaa koulutusta eikä tentteihin osallistuminen edellytä valmentaviin koulutuksiin osallistumista. Käytännössä kuitenkin tenttien suorittajat ovat usein osallistuneet johonkin valmistavaan koulutukseen. Tenttiin valmistautuessa opintovaatimukseen sisältyviä vanhentuneeseen lainsäädäntöön tai tilastojen lukuarvoihin liittyvää sisältöä ei ole tarpeen huomioida. Tutkinto arvostellaan asteikolla hyväksytty / hylätty. Tutkinnon suorittaja saa lisäksi tietää henkilökohtaisen pistemääränsä.

SIJOITUSPALVELUTUTKINNON RAKENNE

Tutkinnon osat

Tutkinto rakentuu neljästä aihealueesta, jotka kaikki suoritetaan samanaikaisesti. Läpikäytyyn oikeuttavan pisterajan asettamisella pyritään siihen, että hyväksytyt suoritus edellyttää tietojen hallintaa kaikilta aihealueilta.

Tutkinnon aihealueet ovat:

1. Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio
2. Sijoitustuotteet ja sijoittaminen
3. Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet
4. Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

Osaamisen vaatimustasot

Sijoituspalvelualan tutkintojen eri osa-alueilla vaadittavan osaamisen taso määritellään neljällä tasolla.

Tenttien tehtävät laaditaan tämän luokituksen mukaisesti ja vaatimusten kuvauksella pyritään helpottamaan tenttiin valmistautumista sekä valmentavien koulutusten suunnittelua. Vaativuustasot ovat maksimitasoja, ja tehtävät voivat olla vaatimuksiin merkittävä vähemmän vaativiakin. Vaativuustasot ovat seuraavat:

- A-taso eli analyysitaso**
- B-taso eli soveltamistaso**
- C-taso eli ymmärtämistaso**
- D-taso eli muistamistaso**

Tasokerittelyn tarkoituksena on auttaa tenttijää erottamaan vähemmän tärkeä materiaali keskeisestä materiaalista.

TASOJEN KUVAUKSET

A-taso: analyysi. Analyysitason tehtävillä pyritään mittaamaan suorittajan syvempää osaamista annetulla aihealueella. Tehtävien ratkaisemiseksi suorittajan tulee pystyä jäsentämään ongelma pienempiin alakysymyksiin ja ratkaisemaan tehtävän osaongelmat kyetä tekemään oikeat johtopäätökset kokonaisuongelman ratkaisemiseksi.

B-taso: soveltaminen. B-tason tehtävillä pyritään mittaamaan suorittajan kykyä soveltaa kyseisen osa-alueen tietoja annettuihin ongelmiin. Tehtävät edellyttävät teorioiden käyttökykyä tyypillisissä vaihtoehtotilanteissa.

C-taso: ymmärtäminen. C tason tehtävillä pyritään mittaamaan suorittajan ymmärrystä asioiden syy-seuraussuhteista, toiminnasta ja muista vastaavista asioiden keskinäisistä vaikutussuhteista.

D-taso: muistaminen ja tunnistaminen. Tällä tasolla suorittajalta edellytetään, että hän muistaa käsitteet tai määritelmät. Tällaiset tehtävät voivat kysyä jotain määrättyä käsitettä, määritelmää, termiä tai yksittäistä faktaa.

OSAAMISVAATIMUKSET

1 Markkinat, talous ja taloudellinen informaatio

1.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä kansantaloustieteen perustermit sekä kansantalouden ja rahoitusmarkkinoiden välinen yhteys. Tavoitteena on, että suorittaja omaksuu peruskäsitteet, joiden avulla hän pystyy seuraamaan ja ymmärtämään ajankohtaista taloudellista informaatiota. Suorittajan tulee ymmärtää, kuinka rahoitusmarkkinat toimivat ja kuinka ne vaikuttavat niiden sijoitustuotteiden arvoon ja hinnoitteluun, joita tarjotaan tai suositellaan asiakkaille. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää talouslukujen ja kansallisten/alueellisten/maailmanlaajuisten tapahtumien vaikutukset markkinoihin ja niiden sijoitustuotteiden arvoon.

Lisäksi tutkinnon suorittajan on ymmärrettävä yrityksen toiminnan ja sen analysoinnin perusteet sekä yritystalouteen liittyvät peruskäsitteet: tilinpäätösanalyysi, yrityksen tuloslaskelma ja tase, sekä niihin liittyvät keskeiset tunnusluvut. Lisäksi suorittajan on ymmärrettävä millä perusteilla yritystä arvioidaan sijoituskohteena.

1.2 Oppimateriaali

- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: *”Moderni rahoitus”*. Alma Talent, 2018, 10. painos, kirjasta luvut 3, 5, 8 ja 10. ISBN 9789521434327.
- Lindholm, Timo – Kettunen Juhani: *”Gloaali kansantalous”*. Edita Publishing, 2016, 1. painos, kirjasta luvut 1-9. eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.
- Salmi, Ilari: *”Mitä tilinpäätös kertoo?”*. Kirjasta luvut 1-2 ja 4. Edita Publishing, 2015, 8-9. painos. ISBN 9789513762391.

1.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso
I Kansantalous	C
- Peruskäsitteet	
- Taloudelliset järjestelmät	
II Kysyntä ja tarjonta määräävät hinnan	C
- Hinnanmuodostus	
- Kysyntä ja tarjonta	
- Joustot	
III Työmarkkinat ja tulopolitiikka	C
IV Rahoitusmarkkinoiden rakenne	B
- Rahamarkkinat	
- Joukkovelkakirjamarkkinat	
- Osakemarkkinat	
- Valuuttamarkkinat	
- Johdannaismarkkinat	
- Rahoituksen välittäjät, järjestöt, pankit, vakuutuslaitokset, valvonta	
- Sijoitusrahastot	
V Kansainvälinen talous	C

- Maailmantalous, Rahaliitto ja EU	
- Ulkomaankaupan merkitys	
- Yhteydet kv. markkinoihin	
VI Julkinen talous	C
- Valtion taloudellinen rooli	
- Kuinka julkinen valta puuttuu talouteen	
- Finanssi ja rahapolitiikan peruskäsitteet	
VII Kansantalouden kiertokulku	C
- Makrotalousteoria	
- Bruttokansantuote	
VIII Tuotannon kasvu ja elintaso	C
IX Suhdannevaihtelut	C
- Työttömyys	
- Inflaation selitykset	
- Inflaation vaikutukset rahoitusmarkkinoihin	
X Rahapolitiikka ja rahoitusmarkkinoiden integraatio	C
- Rahapolitiikan lähtökohdat	
- Euroalueen talouden ja rahoitusjärjestelmän rakenne	
- Rahapolitiikan toteuttaminen	
- EKP:n rahapolitiikan keinot ja vaikutukset rahoitusmarkkinoihin	
- Suomen Pankki eurojärjestelmässä	
XI Tilinpäätösanalyysin tausta	C
- Tilinpäätösanalyysin määritelmä	
- Tilinpäätösinformaation tarjoajat ja lainsäädäntö	
- Tilinpäätösanalyysin käyttäjät	
- Osakemarkkinoiden tuottama informaatio	
- Kansantaloudellinen informaatio	
XII Keskeisimmät tunnusluvut ja niiden tulkinta	C
- Kannattavuus	
- Vakavaraisuus	
- Maksuvalmius	
XIII Tilinpäätöstietojen hyödyntäminen	D
- Keskeiset tunnusluvut	
- Tilinpäätöstietojen yhteys osakkeiden tuottoihin	
- Erilaisten voittokäsitteiden näkyminen hinnoissa	
- Markkinoiden reagointi tilinpäätöstietojen julkaisemiseen	

2 Sijoitustuotteet ja sijoittaminen

2.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan on tunnettava arvopaperimarkkinoiden rakenne ja toiminta, eri omaisuusluokkien keskeiset ominaisuudet, sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja rahastotyypit, vakuutusäästämisen ominaisuudet, pääomaturvatun sijoittamisen periaatteet sekä pitkäaikaissäätämiseen liittyvät vaihtoehdot. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää yritysten tarjoamien tai suosittelemien sijoitustuotteiden pääpiirteet, riskit, ominaisuudet ja asiakkaalle aiheutuvat kokonaiskulut ja maksut sekä neuvojen ja muiden mahdollisten tähän liittyvien palveluiden antamisesta asiakkaalle aiheutuvat kulut.

Suorittajan on tunnettava ja ymmärrettävä sijoittajien kannalta keskeiset sijoitusten tuottoja ja riskejä koskevat periaatteet ja tunnusluvut. Suorittajan tulee osata neuvoa sijoittajaa ymmärrettävästi sijoittamisen riskeihin sekä sijoituskohteisiin liittyvissä kysymyksissä sekä osata sijoitusneuvontatilanteessa neuvoa asiakasta tekemään pitkän aikavälin säästämissuunnitelma.

Suorittajan tulee tuntea sijoitusrahastojen toimintaperiaatteet ja eri rahastotyypit. Suorittajan tulee osata hakea sijoitusrahastoja koskevaa informaatiota, tuntea perusteet rahastojen tuottojen vertailulle, avaintietoesitteen sisältö ja osata hyödyntää rahastojen raportoimia tunnuslukuja sijoituspäätösten teossa. Suorittajan tulee tuntea rahaston ja osuudenomistajan verotuksen perusteet.

Suorittajan tulee osata sijoitusneuvontatilanteessa kartoittaa asiakkaan taloudellinen tilanne, sekä sen perusteella neuvoa asiakasta sijoittamaan asiakkaalle parhaiten soveltuvilla tuotteilla.

Suorittajan tulee osata vertailla sijoitustuotteiden, sijoitussidonnaisten vakuutusten ja suorien rahastosijoitusten eroja asiakkaan kannalta huomioiden asiakkaan tavoitteet ja kokonaistilanne.

2.2 Oppimateriaali

- Finanssiala: ”*Markkinakatsaus*”. Uusin saatavilla oleva painos. Materiaali kokonaisuudessaan. Materiaali löytyy osoitteesta <https://www.sijoitustutkimus.fi/palvelut/instituutiosijoittajille/rahastoraportti/> (alavalinta viimeisin markkinakatsaus).
- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: ”*Pääomaturvattu sijoittaminen*”. Alma Talent, 2014, 3. uudistettu painos. Kirjasta luvut 2, 3, 5 ja 6. ISBN 9789521421686.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Kirjasta luvut 1, 2, 4, 6, 7 ja 9. Alma Talent, 2018, 10. painos, ISBN 99789521434327.
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 12. painos. Opas kokonaisuudessaan.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoitusrahasto-opas*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Ylönen Marjo: ”*Eläkesäästäminen 2017*”.

Vakuutus- ja rahoitusneuvonta 2017. Teksti löytyy Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan kotisivuilta www.fine.fi kohdasta Julkaisut.

2.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso
I Rahoitusvälineet, ominaisuudet ja hinnoittelu	B
<ul style="list-style-type: none"> - Osakkeet - Joukkovelkakirjalainat - Optiot ja vaihtovelkakirjalainat - Johdannaiset - Strukturoidut tuotteet - Muut rahoitusvälineet - Muut sijoitustuotteet, sijoitus- ja henkivakuutustuotteet 	
II Sijoittamisen peruskäsitteet, osakesijoitukset	B
<ul style="list-style-type: none"> - Osakesijoittamisen peruskäsitteet - Tuotto, riski - Hajauttaminen - CAPM, oman pääoman tuottovaatimus - Sijoitusstrategiat - Markkinoiden tehokkuus 	
III Korkosijoitukset	B
<ul style="list-style-type: none"> - Raha- ja pääomamarkkinat - Instrumenttien hinnoittelu - Tuotto, riski ja likviditeetti - Riskimittarit - Suorat korkosijoitukset - Korkorahastot 	
IV Yrityksen arvonmääritys	C
<ul style="list-style-type: none"> - Yrityksen arvonmäärittämisen tarve ja perusteet - Yleisesti käytetyt arvostusmallit - Pääoman tuottovaatimus yrityksen arvonmäärityksessä 	
V Sijoitusrahastot	B
<ul style="list-style-type: none"> - Toimintaperiaate - Rahastotyytit - Rahastoihin sijoittaminen - Rahastoyhtiön hallinto - Palkkiot - Rahastojen valvonta ja rahastolainsäädäntö - Rahastoinformaatio - Rahastojen verotuksen perusteet 	
VI Salkunhoito	C
<ul style="list-style-type: none"> - Salkunhoitotyylit; aktiivinen/ passiivinen salkunhoito - Suhteellinen tuotto / absoluuttinen tuotto - Johdannaisten ja osakelainojen käyttö salkunhoidossa - Sijoitusrahastolain sijoitustoimintaa koskevat rajoitukset - Arvonlaskenta, arvonlaskennan erityiskysymykset, raportointi 	

3 Sijoituspalvelujen tarjontaa koskeva etiikka, sääntely ja yksityisoikeuden perusteet

3.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea sijoituspalvelujen tarjontaa sääntelevät eettiset- ja menettelytapanormit, joita ovat lainsäädäntö, viranomaisohjeistus ja alan itsesääntely. Erityisesti suorittajan tulee tuntea sijoituspalvelujen tarjontaan liittyvät vastuukysymykset sekä eettiseen että vastuulliseen sijoittamiseen liittyvät lähestymistavat ja toteutusmallit.

Suorittajan tulee hallita yksityisoikeuden peruskäsitteet, oikeustoimet, edustus, vakuudet, vahingonkorvaus, vakuutus sekä yritystoimintaan liittyvät juridiset peruskäsitteet. Lisäksi suorittajan tulee ymmärtää markkinoiden väärinkäyttöön ja rahanpesuun liittyvät näkökohdat.

3.2 Oppimateriaali

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinapaikkojen sääntely*”. V1. Moniste kokonaisuudessaan. Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahanpesu*”. V2. Moniste kokonaisuudessaan. Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V2. Moniste kokonaisuudessaan. Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Karttunen Timo – Laasanen Hanna – Sippel Liisa – Uitto Tero – Valtonen Marjo: ”Juridiikan perusteet”. SanomaPro 2017(2016), 5.-6. painos Kirjasta luvut 2, 3 ja 5. eISBN 9789526344959, eISBN 9789526344966, ISBN 9789526329550.
- Silvola Hanna – Landau Tiina: ”Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin”. Alma Talent 2019. Kirjasta luvut 1 ja 2. ISBN 9789521437144.
- Turtiainen, Matti: ”*Sijoituspalvelut ja asiakas*”. Alma Talent 2018, 1. painos. Kirjasta luvut 5, 7, 8 ja 9. ISBN 9789521435393

3.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso
I Kauppa- ja varallisuusosoikeuden perusteet	C
- Oikeusnormit, -subjektit, -toimet	
- Edustus	
- Velka- ja maksusuhteet, vakuudet	
II Markkinapaikkojen sääntely	D
III Rahanpesu	B
- Asiakkaiden tunnistaminen	
- Rahanpesun tunnusmerkistö	
- Sisäpiirisäännökset	
- Poliittisesti vaikutusvaltaiset henkilöt	
- Rahanpesuun liittyvät menettelytavat	
- Rahanpesun valvonta	
- Rangaistussäännökset	
IV Markkinoiden väärinkäyttö	C
- Sisäpiirin tiedon ja markkinoiden väärinkäyttö	
- Rangaistussäännökset	
V Menettelytapasäännökset	C
- Yleiset säännökset, sijoituspalveluyrityksen perustaminen ja omistaminen	
- Sijoituspalveluyrityksen toiminta	
- Tilinpäätös ja -tarkastus, vakavaraisuus ja riskit	
- Menettelytavat asiakassuhteissa	
- Erinäiset säännökset: salassapitovelvollisuus, asiakkaan tunnistaminen, vahingonkorvaus, asiakasvarojen säilyttäminen.	
- Sijoituspalveluiden markkinointi	
- Rangaistussäännökset	
- Eettiset säännöt	
VI Vastuullinen sijoittaminen	C
- Vastuullisen sijoittamisen käsitteet ja lähestymistavat	

4 Sijoittajan verotus sekä perhe- ja perintöoikeuden perusteet

4.1 Tavoitteet

Tutkinnon suorittajan tulee tuntea verokäytännöt sekä pääoma-, perintö- ja lahjaverotuksen perusteet. Suorittajan tulee lisäksi tuntea pääperiaatteet myös muusta asiakkaan sijoituspäätösten kannalta keskeisestä lainsäädännöstä.

Suorittajan tulee myös ymmärtää verotuksen ja perhe- ja perintöoikeuden peruskäsitteet ja pystyä ohjaamaan asiakasta sijoitusvalinnoissaan huomioiden asiakkaan kokonaistilanne. Tavoitteena on, että suorittaja ymmärtää sijoitustuotteiden yleiset veroseuraamukset, joita asiakkaalle aiheutuu liiketoimien yhteydessä.

4.2 Oppimateriaali

- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas 2019*”.
Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Finanssiala ry: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”
Materiaali löytyy osoitteesta
<https://www.aaltoee.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset>
(alavalinta: osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).

4.3 Osaamisen vaatimustasot osa-alueittain

Aihealue	Vaadittava taso
I Verotuksen pääpiirteet	B
<ul style="list-style-type: none"> - Yksityishenkilöiden verotuksen pääpiirteet - Sijoitusten tuottojen verotus - Korkotulojen, rahastojen voitto-osuuksien, sekä vuokratuottojen verotus - Vakuutussijoitusten verotus - Luovutusvoittojen ja -tappioiden verotus - Korkovähennykset - Varallisuusvero - Varainsiirtovero - Kiinteistöverotuksen perusteet - Puun myyntitulojen verotuksen perusteet - Lahjoitusten ja perintöjen verotuksen perusteet - Verosuunnittelun perusteet 	
II Sijoittajan verosuunnittelu	D
<ul style="list-style-type: none"> - Sijoitustoiminnan kulujen vähentäminen verotuksessa - Eläkevakuutusten ja sijoitusvakuutusten verotus - Perintö- ja lahjaverosuunnittelu - Ulkomaisten sijoitusten verotus - Verotusmenettely ja muutoksenhaku - Sijoittaminen elinkeinotoimintana ja sijoitustoiminta yhtiön kautta 	

LIITE 1 VINKKEJÄ OPPIMATERIAALIN HANKKIMISEEN**Nasdaq:n ”Opi Osakkeet” -opas**

Kirjatilauksen voit lähettää myös osoitteeseen koulutus@nasdaq.com.
Kirjat toimitetaan postiennakolla.

Sijoitusrahasto-opas, Sijoittajan korko-opas ja Sijoittajan vero-opas

Nämä oppaat löytyvät internetistä osoitteessa: www.porssisaatio.fi.

Muut kirjat

Kirjakaupoista

Muuta vapaaehtoista luettavaa (eivät sisälly osaamisvaatimuksiin)

Joukkorahoitus:

https://shop.almatalent.fi/joukkorahoitus#amfile_files

Vastuullinen sijoittaminen:

<https://shop.almatalent.fi/vastuullisuudesta-ylituottoa-sijoituksiin>

Rahastot:

<http://www.finanssiala.fi/materiaalit/FK-julkaisu-Sijoitusrahastotutkimus-2015.pdf>

LIITE 2 SIJOITUSPALVELUTUTKINTO APV1 KIRJA- JA MONISTELUETTELO
KIRJALUETTELO:

- Järvinen, Sami – Parviainen, Antti: ”*Pääomaturvattu sijoittaminen*”. Alma Talent, 2014, 3. uudistettu painos. ISBN 9789521421686.
- Karttunen Timo – Laasanen Hanna – Sippel Liisa – Uitto Tero – Valtonen Marjo: ”*Juridiikan perusteet*”. SanomaPro 2017(2016), 5.-6. painos Kirjasta luvut 2, 3 ja 5. eISBN 9789526344959, eISBN 9789526344966, ISBN 9789526329550.
- Knüpfer, Samuli – Puttonen, Vesa: ”*Moderni rahoitus*”. Alma Talent, 2018, 10. painos, ISBN 99789521434327.
Lindholm, Timo – Kettunen Juhani: ”*Globaali kansantalous*”. Helsinki, Edita Publishing Oy, 2016, 1. painos, eISBN 9789513770563, ISBN 789513768003.
- Nasdaq: ”*Opi osakkeet*”. 12. painos.
Salmi, Ilari: ”*Mitä tilinpäätös kertoo?*”. Edita, 2015, 8-9. painos. ISBN 9789513762391.
- Silvola Hanna – Landau Tiina: ”*Vastuullisuudesta ylituottoa sijoituksiin*”. Alma Talent 2019. Kirjasta luvut 1 ja 2. ISBN 9789521437144.
- Turtiainen, Matti: ”*Sijoituspalvelut ja asiakas*”. Alma Talent 2018, 1. painos. ISBN 9789521435393.

DIGITAALINEN MATERIAALI:

- APV-tutkinnot materiaali: ”*Rahanpesu*”. V2.
Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoe.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinoiden väärinkäyttö*”. V2.
Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoe.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- APV-tutkinnot materiaali: ”*Markkinapaikkojen sääntely*”. V1.
Moniste löytyy osoitteesta <https://www.aaltoe.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Finanssiala: ”*Markkinakatsaus*”. Uusin saatavilla oleva painos. Materiaali kokonaisuudessaan. Materiaali löytyy osoitteesta <https://www.sijoitustutkimus.fi/palvelut/instituutiosijoittajille/rahastoraportti/> (alavalinta viimeisin markkinakatsaus).
- Finanssiala: ”*Perhe- ja perintöoikeutta pääpiirteissään*”.
Materiaali löytyy osoitteesta <https://www.aaltoe.fi/ohjelmat/sijoituspalvelualan-tutkinnot#Osaamisvaatimukset> (alavalinta: osaamisvaatimukseen kuuluvaa oppimateriaalia).
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan korko-opas*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoitusrahasto-opas*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Pörssisäätiö: ”*Sijoittajan vero-opas 2019*”. Opas löytyy osoitteesta www.porssisaatio.fi/opetus.
- Ylönen Marjo: ”*Eläkesäästäminen 2017*”. Vakuutus- ja rahoitusneuvonta 2017.
Teksti löytyy Vakuutus- ja rahoitusneuvonnan kotisivuilta www.fine.fi kohdasta Julkaisut

APV
SIIJOITUS
TUTKINNOT

Aalto EE Helsinki

Mechelininkatu 3 C
00100 Helsinki

AEE Aalto University
Executive Education

Finanssiala ry

Itämerenkatu 11-13
00180 Helsinki
www.finanssiala.fi

 FINANSSIALA